

Warszawa, 15 września 2014 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

SSOzsa-jż-0700-25/14 (2280)

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 16.09.2014r.

nr. 3795 podpis. M. Półec

SEKRETARIAT

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 17.09.14

nr. 5915 podpis. W

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na pismo z dnia 13 sierpnia 2014 r., znak: BPS/043-60-2595-MRRW/14, dotyczące oświadczenia senator Andżeliki Możdzanowskiej, złożonego podczas 60. posiedzenia Senatu RP, w sprawie rolników, ich małżonków i domowników ubiegających się o świadczenia opiekuńcze na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, skierowane do Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, odnosząc się do poruszonych w oświadczeniu problemów będących w zakresie kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2013 r., poz. 1403, z późn. zm) ubezpieczenie społeczne rolników obejmuje, na zasadach określonych w ustawie, rolników i pracujących z nimi domowników. Rolnikiem w rozumieniu ww. ustawy jest pełnoletnia osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium RP, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym. Poprzez działalność rolniczą uznaje się działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej,

sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, a za gospodarstwo rolne każde gospodarstwo rolne służące prowadzeniu działalności rolniczej.

Domownik, zgodnie z ww. ustawą to osoba bliska rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. Natomiast małżonek rolnika jest rolnikiem w rozumieniu ww. ustawy.

W związku z powyższym, jeżeli rolnik, jego małżonek lub domownik ubiegający się o przyznanie świadczenia opiekuńczego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1456, z późn. zm.) lub ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r., poz. 567) złoży wymagane, tymi przepisami, oświadczenie o zaprzestaniu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, traci status rolnika lub domownika w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Tym samym z dniem zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym nie ma on prawa do podlegania ubezpieczeniu w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, który przyznał to świadczenie opłaca składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe do ZUS, zgodnie z art. 16 ust. 6b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442, z późn. zm.).

Z tytułu opłacania składek emerytalnych do ZUS osoba uprawniona do świadczenia opiekuńczego nabędzie w przyszłości uprawnienia emerytalne. Prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dla osób, których objęła reforma emerytalna, tj. urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., uzależnione jest wyłącznie od osiągnięcia wieku emerytalnego, a jej wysokość od sumy zaewidencjonowanych składek na koncie emerytalnym ubezpieczonego w ZUS oraz od wieku przejścia na emeryturę. Jeżeli osoba uprawniona do emerytury z ZUS nabędzie także prawo emerytury rolniczej, wypłacane będą jej oba świadczenia. Z tym, że prawo do emerytury rolniczej, na podstawie ww. ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, uzależnione jest nie tylko od osiągnięcia wieku emerytalnego, ale również od posiadania co najmniej 25. letniego stażu ubezpieczeniowego w KRUS. Jednakże osoby, które nie nabędą prawa do emerytury rolniczej, a legitymują się jakimś okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, za okres opłacania składek do KRUS otrzymają zwiększenie przysługującej im emerytury z ZUS.

W kwestii uprawnień do płatności bezpośrednich uprzejmie wyjaśniam, że zasady przyznawania płatności bezpośrednich w Polsce wynikają z przepisów Unii Europejskiej. Podstawowym aktem prawnym w odniesieniu do płatności bezpośrednich jest rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2009, str. 16, z późn. zm.). Stosownie do art. 2 lit. a przywołanego rozporządzenia, rolnik oznacza osobę fizyczną lub prawną lub grupę osób fizycznych lub prawnych, bez względu na status prawny takiej grupy i jej członków w świetle prawa krajowego, których gospodarstwo rolne znajduje się na terytorium Wspólnoty, oraz która prowadzi działalność rolniczą. Przez działalność rolniczą należy natomiast rozumieć produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, włączając w to zbiory, dojenie, chów zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt do celów gospodarskich, lub utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska (art. 2 lit. c ww. rozporządzenia).

Zgodnie z przytoczoną definicją działalność rolnicza nie ogranicza się wyłącznie do prowadzenia produkcji.

W przypadku, gdy organ właściwy w sprawach dotyczących płatności bezpośrednich powołałby wiedzę, iż rolnik zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009, może odmówić wypłaty wsparcia lub zażądać zwrotu kwot już wypłaconych.

Jednocześnie pragnę poinformować, iż w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzone są prace analityczne mające na celu określenie zasadności ewentualnej nowelizacji przepisów w tym zakresie.

w/z Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Zofia Szalczyk